

ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНИХ МІСТ

Кожен етап в історії світової економіки презентує властиві йому специфічні проблеми та особливості. Ключові відмінності поточного етапу полягають, насамперед, у домінуючому впливі інформаційних технологій та зростанні факторної мобільності. Неабиякого поширення набули транскордонні економічні процеси, пов'язані з рухом капіталу, робочої сили, товарів, сировини. Однак, якщо останні раніше мали місце в межах міждержавної системи, то упродовж останнього десятиліття, внаслідок дерегуляції, відкриття національних економік для іноземних фірм, і зростаючої ролі національних економічних акторів на глобальних ринках, ситуація різко змінилася на користь нових гравців, якими є, зокрема, глобальні міста.

Поширення процесів глобалізації призводить до виникнення нового типу світової «архітектури», яка охоплює глобальні міста чи глобальні міста-регіони, які західні науковці визначають у термінах «світові міста», «supervilles», «інформаційне місто» [1, с. 28]. Підтвердженням цієї гіпотези слугує низка припущень, які потребують майбутніх ґрунтовних досліджень, а саме:

- географічне розосередження економічної діяльності є ключовим фактором, який підживлює зростання і значимість функцій центральних офісів корпорацій. Чим більш дисперсованою є діяльність фірми в різних країнах, тим складнішими й стратегічно важливішими видаються функції центру з управління, координації, обслуговування, фінансування фірмових операцій;
- ускладнення центральних функцій фірм позначається поглибленням аутсорсингу: купівлі у інших фірм частини основних функцій у вигляді вузькоспеціалізованих послуг – бухгалтерського обліку, правових, суспільних відносин, програмування, телекомунікацій тощо, що особливо стосується фірм, які функціонують на глобальних ринках;
- спеціалізовані сервісні фірми, які задіяні на складних глобальних ринках, підлягають економічній агломерації – виникненню нового типу «функціонального міського середовища», яке виконує роль інформаційного центру;
- ключовим сектором, який обумовлює особливі переваги глобальних міст, є сектор вузькоспеціалізованих і мережових послуг. При цьому кількість штаб-квартир корпорацій визначає глобальність міста;
- спеціалізовані фірми, які надають послуги аутсорсингу, врешті забезпечують глобальний сервіс, який презентує створення глобальної мережі філій чи деяку іншу форму

партнерства, що призводить до зміцнення транскордонних (мережових) операцій за принципом «місто-місто», що ймовірно, слугує свідченням початку формування транснаціональних урбанізованих систем [1, с. 28-30].

У цьому контексті науковці зазначають, що після різкої фінансової кризи 2008 р. і глобальної рецесії, зокрема в ЄС, ключову роль відіграють міські центри, які володіють державними і приватними ресурсами, а відтак можливостями регенерації й можуть дати найкращий поштовх економічному зростанню [2]. Сьогодні Європа має рідкісну поліцентричну систему міст, підтвердженням чого слугує кількість міських агломерацій з населенням у понад 5 мільйонів осіб (див. табл. 1).

Таблиця 1

Розмір, багатство, кількість міських агломерацій в ключових регіонах світу [3]

Ключовий регіон	Загальна чисельність населення, млн. осіб	Загальний обсяг ВВП, трлн. дол. США	Кількість міських агломерацій з чисельністю населення більше 5 млн. осіб
Європа	770	21	10
Північна Америка (США/Канада)	350	18,5	10
Латинська Америка	600	6	8
Східна Азія (Китай, у т.ч. Гонконг, Японія, Пд. і Пн. Корея, Тайвань, Монголія)	1570	15	39

Таким чином, глобальні процеси, які принаймні частково вмонтовані в національні території, фокусують увагу на нових змінних в потоці уявлень про економічну глобалізацію. Одним з очевидних результатів нового погляду на роль міст у світовій економіці є те, що глобалізація матеріалізується в певних місцях та виявляється в інституційних механізмах, дія яких локалізується в межах національних територій.

Список літератури

1. Sassen, S. The Global City: introducing a Concept // Brown Journal of World Affairs. Winter/Spring, 2005. – Volume XI, Issue 2. – P. 27-45.
2. URBACT (2013), «European Cities play a key role for economic recovery: Interview with Andrea Cozzolino» // www.blog.urbact.eu/2013/02/european-cities-will-play-a-key-role-in-economic-recovery-interview-with-andrea-cozzolino/.
3. Emilia Istrate and Carey Anne Nadeau (2012), «Global MetroMonitor», Brookings Institution // www.brookings.edu/research/interactives/global-metro-monitor-3; IMF (2013), «World Economic Outlook Database, April 2013» // www.imf.org/